

LØGTINGSINS UMBOÐSMAÐUR

Tórshavn, tann 11. november 2009

J.Nr.: 200900078 / 10

(at tilskila í svari)

Álit

viðv. klagu um avgerð hjá Mentamálaráðnum um at nokta meirinnlit í innanhýsis arbeiðsskjøl

Við teldubrævi 28. august 2009 hevur A, blaðstjóri sent umboðsmanninum eina klagu um, at Mentamálaráðið hevur noktað honum meirinnlit í innanhýsis arbeiðsskjøl í einum máli um ein skúlastjóra, sum varð sagdur úr starvi.

Málsgongd

Við skrivi, dagfest 24. august 2009, sendi Mentamálaráðið klagaranum soljóðandi svar uppá eina innlitsumbøn:

"Viðvíkjandi innlitsumbøn í málið um B, fyrrverandi skúlastjóri í D

Mentamálaráðið hevur í dag móttikið teldubræv, dagfest 23. august kl. 16.29, har tygum kæra Mentamálaráðið fyri ikki at hava ønt tygum aftur, tá søkt hevur verið um alment innlit í málið, sum førði til, at táverandi skúlastjórinn, B, varð koyrdur úr starvinum.

Teldubræv tygara, sum tygum hava sent 4. august kl. 11.15 er komið í summarferiuni hjá Mentamálaráðnum, men Mentamálaráðið sær tíverri ikki, at hetta teldubræv nakrantíð er komið til ráðið.

Mentamálaráðið skal tí við hesum lata innlit í avrit av viðløgdu skjølum.

Av tí at talan er um persónsmál, eru tað skjøl í málinum, sum ikki eru alment atkomulig."

Við teldubrævi 28. august 2009 sendi klagarin Mentamálaráðnum soljóðandi umbøn um innlit:

"Við hesum verður biðið um víðkað alment innlit í málið um táverandi skúlastjóran, B.

Tað verður serliga biðið um víðkað innlit í frágreiðingarnar hjá lærarunum, sum vóru givnar til Mentamálaráðið í juni 2008.

Hesar frágreiðingar kunnu ikki allar vera av persónligum slagi, tá tær lýsa fakligu eiginleikarnar hjá B, sum ikki kunnu koma inn undir persónsmál, ið ikki eru atkomulig."

Mentamálaráðið hevur við skrivi, dagfest 4. september 2009, sent klagaranum soljóðandi svar uppá innlitsumbønina:

“Viðvíkjandi umbøn um víðkað innlit í málið um B

Við telduposti, dagfestur 28. august 2009, hava tygum heitt á Mentamálaráðið um at fáa víðkað innlit í málið um táverandi skúlastjóran í D, B. Biðið verður serliga um víðkað innlit í frágreiðingarnar hjá lærarunum, sum vóru givnar Mentamálaráðunum í juni 2008.

Sagt skal vera frá, at omanfyrinevndu frágreiðingar eru skjøl til egna nýtslu - innanhýsis arbeiðsskjøl - sum Mentamálaráðið hevur skrivað í sambandi við eftirlit Mentamálaráðsins við D skúla. Frágreiðingarnar eru fevndar av § 7 í løgtingslóg nr. 133 frá 10. juni 1993 um innlit í fyrisitingina, sum broytt við løgtingslóg nr. 76 frá 8. mai 2001 og koma sostatt ikki undir innlit.

Vísandi til omanfyrirstandandi skal vera sagt frá, at Mentamálaráðið hevur avgjørt ikki at ganga umbøn tygara um víðkað innlit í sambandi við frágreiðingarnar á møti.

Tygum biðja annars um víðkað innlit í málið um B. Mentamálaráðið metir, at tygum hava fingið innlit í øll tey skjøl í nevnda máli, sum tygum sambært lógini um innlit í fyrisitingina hava rætt til.”

Partshoyring

Umboðsmaðurin gjørdi av at kanna hetta málið nærri, og við skrivi, dagfest 8. september 2009, varð klagan send Mentamálaráðnum til ummælis við einari freist áljóðandi 3 vikur. Samstundis varð Mentamálaráðið biðið um at lata umboðsmanninum øll skjøl í málinum til láns.

Tann 18. september 2009 sendi Mentamálaráðið umboðsmanninum soljóðandi viðmerkingar:

“Viðvíkjandi umbøn um víðkað innlit í málið hjá B.

Í skrivi, dagfest 8. september 2009, heita tygum á Mentamálaráðið um at greiða nærri frá grundgevingunum fyri at sýta innlit í frágreiðingarnar hjá lærarunum í D skúla.

Í sambandi við eftirlitsarbeiði Mentamálaráðsins í D skúla 16. juni 2008 ynsktu fleiri lærarar at siga sína hugsan um viðurskiftini í skúlanum. Mentamálaráðið gjørdi av at lata lærararnar, ið ynsktu tað, koma til orðanna. Mentamálaráðið skrivaði frágreiðing frá munnligu samrøðuni við lærararnar, og váttaðu teir, eftir at hava lisið endurgivnu samrøðuna, at tað teir høvdu sagt, var teirra hugsan um viðurskiftini.

Mentamálaráðið metir, at hesar frágreiðingar frá lærarum í D skúla eru at meta sum innanhýsis arbeiðsskjøl í Mentamálaráðnum og eru fevndar av § 7 í løgtingslóg nr. 133 frá 10. juni 1993 um innlit í fyrisitingina, sum broytt við løgtingslóg nr. 76 frá 8. mai 2001, og koma tí ikki undir skjøl, har innlit verður givið.

Hetta er grundgeving Mentamálaráðsins fyri ikki at lata A víðkað alment innlit í frágreiðingarnar hjá lærarunum.

Samstundis verða eftir umbøn tygara latin tygum til láns øll skjøl í málinum.”

Tann 25. september 2009 boðaði umboðsmaðurin þortunum frá, at av tí at tað ikki varð mettt at verða neyðugt við framhaldandi partshoyringum, varð nú farið undir endaligu viðgerðina av hesum málinum.

Niðurstøða

Hendan klagan snýr seg um, at Mentamálaráðið hevur noktað klagaranum meirinnlit í nakrar frágreiðingar, sum ráðið hevði skrivað frá samrøðum við lærarar um viðurskiftini á einum skúla.

Tá klagarin á fyrsta sinni bað um innlit í málið, fekk hann innlit í fleiri skjøl í málinum, men ikki umrøddu frágreiðingarnar. Sambært § 21 í fyrisitingarlógini skal ein avgerð um partvís at nokta innlit grundgevast. §§ 21 og 23, stk. 1 og 2 í fyrisitingarlógini (løgtingslóg nr. 132 frá 10. juni 1993 um fyrisitingarlóg) eru soljóðandi:

“§ 21. Tá ein avgerð verður fráboðað skrivliga, skal hon hava grundgeving uttan so, at avgerðin til fulnar gongur partinum á mæti.”

“§ 23. Ein grundgeving fyri eini avgerð, skal hava eina tilvísing til tær rættarreglur, sum avgerðin er grundað á. Í tann mun, avgerðin eftir hesum reglum hvílir á eini fyrisitingarligari meting, skal grundgevingin eisini tilskila tey høvuðsfyrilit, ið hava verið avgerandi fyri útinningina av metingini.

Stk. 2. Grundgevingin skal eisini um neyðugt hava eina stutta frágreiðing viðvíkjandi teimum veruligu umstøðunum, sum hava havt stóran týðning fyri avgerðina.”

Í svarinum uppá innlitsumbønina vísti Mentamálaráðið til, at talan var um eitt persónsmál, og at nøkur skjøl í málinum vóru undantikin rættinum til innlit. Hendan grundgevingin lýkur ikki krøvini í § 23, stk. 1, 1. pkt. og stk. 2. Mentamálaráðið átti at greitt klagaranum frá, hvørji hesi skjøl vóru, hvørjar heimildirnar vóru fyri at sýta honum innlit í tey, og hvørjar veruligar umstøður høvdu týðning fyri avgerðina um at sýta honum innlit. Eg fari tískil at geva ráðnum eina átalur fyri ikki at hava givið klagaranum eina nøktandi grundgeving.

Tá klagarin í øðrum umfari bað um meirinnlit í umrøddu frágreiðingarnar, sýtti ráðið fyri hesum við teirri grundgeving, at innanhýsis arbeiðsskjøl vóru undantikin innliti sambært § 7 í innlitslógini (løgtingslóg nr. 133 frá 10. juni 1993 um innlit í fyrisitingina).

Meginreglan um meirinnlit er ásett í § 4, stk. 1, 2. pkt., sum er soljóðandi:

“§ 4. ...Ein myndugleiki kann geva byvi til skjalainnlit í størri mun, um ikki annað fylgir av reglum um tagnarskyldu v.m.”

Eg eri samd við Mentamálaráðnum um, at umrøddu frágreiðingarnar eru at meta sum innanhýsis arbeiðsskjøl. Við omanfyri nevndu ásetingini er tó staðfest, at innlitslógin er ein minimumslóg, og tað vil siga, at myndugleikar kunnu lata innlit í t.d. innanhýsis arbeiðsskjøl eftir meginregluni um

meirinnlit. Tað sæst tó ikki av svarinum til klagaran, at Mentamálaráðið yvirhøvur hevur viðgjørt spurningin um at veita innlit eftir hesi meginreglu.

Tá hetta er sagt, so havi eg havt høvið at lesa umrøddu frágreiðingarnar, og hesar innihalda í høvuðsheitum upplýsingar um privat viðurskifti, sum ikki eru fevndar av rættinum til innlit eftir § 12, stk. 1 í innlitslógini. Eftir eini ítøkiligari meting kunnu skjølini eftir míni fatan í síni heild undantakast innliti eftir § 12, stk. 1. Grundað á hetta havi eg ikki orsøk til at finnast at Mentamálaráðnum fyri at sýta klagaranum innlit í frágreiðingarnar.

Burtursæð frá omanfyrirstandandi átaluni og viðmerkingum geri eg ikki meira við málið.

Sólja í Ólavsstovu
Umboðsmaður